

РОЛЬ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ ТА МЕХАНІЗМИ ЇЇ РЕАЛІЗАЦІЇ

К.е.н., Стоволос Н.Б.

Сумський національний аграрний університет

Соціальна політика розглядається як діяльність держави, інших економічних суб'єктів, спрямована на забезпечення гідних умов життя і праці. Соціальна політика висловлює кінцеві цілі і результативність соціальної ринкової економіки. З одного боку, ефективна соціальна політика є однією з основних цілей соціально-ринкової економіки, а з іншого – фактором, оскільки зростання добробуту, рівня життя сприяє підвищенню її результативності.

Крім цього, економіка висуває підвищені вимоги до рівня освіти, кваліфікації, здоров'ю, культурі населення. Все це обумовлює прискорений розвиток соціальної сфери, а так само говорить про взаємозв'язок економічної та соціальної політик держави.

Суть соціальної політики в тому, щоб сприяти оптимальному розвитку умов і способу життя членів суспільства, удосконалювати соціальні зв'язки і відносини між ними, забезпечувати необхідну соціальну диференціацію і одночасно запобігати розриви в рівні життя різних верств населення. Пріоритетом в області соціальної політики названі інвестиції в людину. Поставлені стратегічні цілі соціальної політики: створення умов для реалізації громадянами прав на освіту, поліпшення здоров'я, збереження і розвиток культурного потенціалу, створення цивілізованого ринку праці, посилення адресності соціальної підтримки, забезпечення стійкості пенсійної системи.

Поставлені цілі можуть бути досягнуті за допомогою здійснення комплексу заходів, які забезпечать прийнятні життєві стандарти для всіх категорій населення:

- стабілізацію розвитку соціальної сфери на основі зростання реальних доходів, рівня життя;

- реалізацію програми структурних перетворень, в тому числі реформування монополій і розвиток приватного сектора;
- оптимізацію регулюючих функцій держави в економіці;
- реалізацію податкової реформи, бюджетної політики; стримування інфляції.

У перехідний період передбачається:

- замінити більшість пільг адресною формою соціальної підтримки;
- передати на регіональний і муніципальний рівні значну частину повноважень щодо визначення розмірів і форм надання соціальної допомоги;
- поступово перевести пільги різних категорій населення в форму грошових виплат;
- змінити принципи і джерела фінансування виплат щомісячної допомоги на дитину сім'ям, які мають на нього право;
- розширити ринок соціальних послуг.

Перехід до нової моделі соціальної політики неможливий без ефективних механізмів реалізації адресної соціальної політики. Необхідно сформувати базу даних про одержувачів, розробити ефективні методи перевірки нужденності.

На даному етапі розвитку соціальна політика переорієнтована на сім'ю, забезпечення прав і соціальних гарантій, що надаються сім'ї.

Таким чином, найважливішою метою соціальної політики є забезпечення більш повного задоволення членами суспільства своїх життєвих потреб. У соціальній політиці втілюється турбота суспільства про своїх членів, які потребують підтримки і допомоги. При цьому використовується наявний фінансово-економічний потенціал.

Така допомога, в загальному, вигляді може бути названа соціальною допомогою. Слід зазначити, що соціальна політика покликана забезпечувати задоволення життєвих потреб не всіх людей, а лише тих, які не можуть в силу об'єктивних обставин забезпечити їх самостійно.

Відносно ж працездатних людей, роль соціальної політики полягає в тому, щоб створювати сприятливі умови для людей, що дозволяють їм вирішувати свої проблеми.

Основна маса здорового і працездатного населення повинна сама заробляти прийнятним для суспільства способом кошти для забезпечення своїх життєвих основних потреб, а не розраховувати на те, що все це їм буде давати суспільство за допомогою проведення соціальної політики. Але, тим не менше, соціальна політика робить регулюючий вплив на багато проблем, в тому числі і на пов'язані з оплатою праці.

Механізми реалізації соціальної політики є підтримка державою або іншими соціальними інститутами певних категорій населення та установ, необхідні для життєдіяльності суспільства і самі не можуть заробляти собі кошти на існування. Така підтримка необхідна системам освіти, охорони здоров'я, соціального забезпечення.

Існують показники результативності соціальної політики – рівень і якість життя населення. Рівень життя розуміється як сукупність умов життя населення країни, відповідних досягнутому рівню її економічного розвитку. Він визначається економічним, соціальним, політичним ладом суспільства і залежить не тільки від виробництва, а й від розмірів національного багатства і накопиченого особистого майна громадян.

Якість життя є узагальнюючої соціально-економічною категорією, за допомогою якої оцінюється рівень споживання товарів і послуг, можливість задовольнити духовні потреби, здоров'я населення, тривалість життя, умови середовища, що оточує людину. Рівень якості життя населення змінюється в залежності від соціально-економічного становища країни, оскільки вирішити поставлені завдання перед соціальною політикою можна, використовуючи ресурси держави, які воно може направити на їх рішення.

Список використаної літератури:

1. Ващенко Н.М. Соціальний менеджмент /Н.М. Ващенко.- К.: НІСД, 2015.
– 214с.